

Strategia activității de cercetare științifică și creație artistică a Universității Naționale de Arte „George Enescu” din Iași

Viziunea de cercetare științifică și creație artistică a UNAGE

Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași, cea mai veche instituție de învățământ artistic superior din România, are drept scop central dezvoltarea modalităților de cercetare științifică și creație artistică în domeniile Artelor vizuale, Muzicii și Artelor spectacolului teatral, pentru a deveni un pol de excelență cu recunoaștere națională și internațională.

I. Introducere

Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași este o instituție de învățământ superior artistic de cercetare și creație artistică ce reunește trei domenii artistice (Artele vizuale; Muzica; Artelor spectacolului teatral). Misiunea profesională și culturală a UNAGE se bazează pe o sinteză de valori locale și universale. UNAGE este un observator constant și actor în procesul de dezvoltare Europeană, mai ales în domeniile învățământului, artei și culturii.

Strategia de cercetare a UNAGE are în vedere direcțiile naționale și europene de dezvoltare și inovare, care au ca axe prioritare: crearea de noi cunoștințe, accentuarea unor noi aptitudini în favoarea evidențierii unor noi roluri sociale ale artei, creșterea competitivității și promovarea excelenței, implementarea rezultatelor cercetării, formarea unor „alianțe ale cunoașterii” prin intermediul cooperărilor și parteneriatelor. Rolul UNAGE privind cercetarea științifică și creația artistică decurge din misiunea sa și se definește în contextul creat de Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2017-2020, precum și de contextul general european, care cunoaște o dinamică deosebită în această perioadă.

Activitatea de cercetare și creație artistică este coordonată de către Consiliul pentru Cercetare Științifică și Creație Artistică (CCSCA). Consiliul are în componența sa reprezentanți din toate facultățile existente în universitate. El asigură legătura între unitățile de cercetare componente și conducerea Universității. Are rolul de a stabili strategia de cercetare și creație, identifică sursele interne și externe de finanțare a activităților de cercetare științifică, informează comunitatea academică din Universitate asupra modalităților de accesare, întocmește documentele de analiză și diseminare a rezultatelor cercetării, supervizează acțiunile de înființare și reorganizare a unităților de cercetare și creație, încurajează și susține relațiile inter-universitare și inter-instituționale pe domeniile specifice, sprijină și stimulează activitatea de cercetare și creație a membrilor comunității academice. Cercetarea științifică și creația artistică sunt activități prioritare în strategia universitară a UNAGE Iași, ele regăsindu-se în gama activităților ce decurg din principiile de calitate impuse de perimetrul european. Prin strategia sa globală dar și prin strategia privind cercetarea științifică și creația artistică, se urmărește consolidarea poziției UNAGE în spațiul național, european și internațional, precum și creșterea renumelui și vizibilității sale.

De asemenea, în acord cu politicile cercetării, dezvoltării și inovării puse în aplicare în majoritatea instituțiilor superioare de educație artistică din spațiul european, UNAGE susține implementarea proiectelor de „cercetare artistică”, înțeleasă ca o activitate de interferență între cercetarea științifică și creația artistică. Astfel, în cadrul UNAGE, cercetarea artistică se desfășoară atât sub forma studiilor doctorale realizate de studenții din ciclul al 3-a de învățământ și cercetare academică cât și sub forma practicii profesionale realizate de cadrele didactice din universitate.

Obiectivele strategice generale au în vedere dezvoltarea resurselor umane, configurarea și asigurarea sustenabilității infrastructurii de cercetare și creație,

colaborarea în regim de parteneriat, precum și managementul activității de cercetare științifică și creație artistică, prin crearea cadrului de elaborare a proiectelor de cercetare și creație și de valorificare a rezultatelor cercetării și creației.

Obiective strategice

UNAGE stabilește principalele obiective strategice pentru activitatea de cercetare științifică și creație artistică cu scopul de a o direcționa pe calea unei evoluții rapide și stabile, către realizarea viziunii sale. Obiectivele strategice principale sunt coloanele de rezistență ce asigură coerența și viabilitatea programului de dezvoltare al Universității. Obiectivele generale se detaliază, în vederea implementării, prin obiective specifice.

Obiectivele strategice generale:

1. Creșterea continuă a calității resursei umane;
2. Ridicarea permanentă a nivelului infrastructurii de cercetare și creație, în acord cu cerințele care se manifestă pe plan internațional;
3. Realizarea și dezvoltarea de parteneriate la nivel național și internațional, ca instrument de creștere a nivelului de performanță referitor la cercetarea științifică și creația artistică;
4. Asigurarea instituțională a unui cadru organizatoric și managerial adecvat pentru activitatea de cercetare și creație;
5. Susținerea profesională a elaborării de conținut și a implementării efective a proiectelor individuale sau colaborative de cercetare științifică și creație artistică
6. Valorificarea optimă a rezultatelor provenite din cercetare și creație, cu scopul de a crește prestigiul și vizibilitatea UNAGE.

UNAGE va desfășura o serie de activități pentru a aduce la îndeplinire obiectivele strategice. Acestea sunt sintetizate sub forma unor măsuri concrete. Pentru îndeplinirea obiectivelor strategice generale, măsurile vizează:

- * elaborarea Regulamentului UNAGE pentru cercetare științifică și creație artistică; analiza și stabilirea direcțiilor strategice prioritare pe termen scurt și a celor pe termen lung, în acord cu cerințele imediate și cele de perspectivă;
- * elaborarea planurilor anuale de cercetare științifică și creație artistică, la toate nivelele (departament, facultate, universitate) și în cadrul centrelor de cercetare și creație artistică;
- * colectarea de informații și articularea unei cunoașteri cu privire la activitatea de cercetare și creație ce se desfășoară pe plan național și internațional în domeniul artistic, precum și diseminarea acesteia în întreaga comunitate academică, prin forme specifice (baze de date, prezentări, mese rotunde);
- * stabilirea unor proceduri de lucru pentru implicarea serviciilor administrative în derularea corespunzătoare a proiectelor artistice, granturilor, contractelor și altor activități aferente.

Obiectivele specifice sunt sprijinite de măsuri la nivel specific.

II. Obiectivele specifice:

1. Obiective specifice privind resursele umane

Resursele umane reprezintă elementul principal ca importanță strategică, astfel încât este necesar a i se acorda atenția cuvenită. Factorul uman este liantul care se regăsește în toate activitățile (cu profil didactic, de cercetare - creație, cultural, managerial) astfel încât diversele zone de activitate se pot influența în mod structural și informal.

Astfel, **obiectivele specifice** sunt:

- a) Creșterea numărului de membri ai comunității academice direct implicați în activități de cercetare științifică și creație artistică, astfel încât acest gen de activitate să cuprindă o cât mai mare parte a acestei comunități;
- b) Formarea resursei umane prin activități de cercetare și creație desfășurate în interiorul instituției precum și prin interacțiuni cu personalități ale vieții artistice din țară și de peste hotare;
- c) Stabilirea aplicării criteriilor legate de cercetarea științifică și creația artistică în cadrul sistemului de evaluare internă a departamentelor și de evaluare instituțională și colegială a cadrelor didactice;
- d) Sprijinirea inițiativelor de participare la programe și proiecte de profil, pe plan internațional;
- e) Dezvoltarea programelor de studii masterale și doctorale, astfel încât să devină școli de formare a tinerilor cercetători și creatori, un mediu atractiv de manifestare a acestora;
- f) Implicarea studenților doctoranzi și masteranzi în colective și centre de cercetare;
- g) Stimularea și motivarea tinerelor cadre pentru implicarea în cercetare și creație.

Măsuri:

- O bună informare specifică a întregii comunități academice, în vederea participării la activitățile organizate;
- Identificarea anuală a direcțiilor de acțiune, a activităților, manifestărilor, domeniilor de interes în vederea implicării membrilor comunității academice și cu scopul de a viza rezultate de nivel ridicat;
- Realizarea agendei proprii, a planului propriu de cercetare și creație, pentru toate cadrele didactice, în strânsă relație cu planurile colectivelor din care fac parte;
- Crearea unor colective de lucru formative, în care cadrele tinere să beneficieze de îndrumare și să dobândească competențe necesare desfășurării activităților de cercetare și creație artistică;
- Evaluarea anuală individuală va include și criterii referitoare la cercetare științifică și creație artistică;
- Acordarea de premii de excelență în vederea recompensării rezultatelor deosebite.

2. Obiective specifice privind infrastructura de cercetare

Baza materială pentru cercetare științifică și creație artistică în universitățile de arte se definește prin anume trăsături, în acord cu specificul activității. Cuprinde o gamă foarte variată de resurse, atât în ceea ce privește costul cât și categoria (de la dotări și până la investiții). Se disting următoarele obiective:

- a) Dezvoltarea capacității de a identifica și a atrage surse naționale și internaționale de finanțare;
- b) Asigurarea premizelor pentru o bună documentare științifică și artistică;
- c) Lărgirea, diversificarea și întărirea bazei materiale;
- d) Suplimentarea accesului la resurse materiale prin valorificarea colaborărilor cu alte instituții și organisme.

Măsuri

- Culegerea și difuzarea de informație privind sursele de finanțare;
- Asigurarea unei baze de documentare prin acces la bazele de documentare recunoscute (inclusiv la cele electronice, care oferă acces la literatura științifică de specialitate) și prin crearea unei baze de documentare internă, mai ales pentru activitatea de creație artistică;
- Realizarea de proiecte detaliate pentru studiourile, atelierile și laboratoarele specifice diverselor domenii de activitate, pornind de la o documentare profesională, la nivel internațional, vizând creșterea calitativă a dotărilor;
- Identificarea, obținerea, crearea de noi spații de diverse categorii pentru desfășurarea activității.

3. Obiective specifice privind colaborarea prin parteneriate

Parteneriatele pot avea un rol important în inițierea, susținerea și valorificarea, validarea rezultatelor cercetării științifice și creației artistice. Din acest punct de vedere, UNAGE își propune următoarele obiective:

- a) Identificarea potențialilor parteneri, având în vedere profilul de activitate și oportunitățile de colaborare care deschid calea abordării anumitor tematici și proiecte;
- b) Dezvoltarea colaborării cu parteneri naționali și internaționali, personalități, instituții, asociații profesionale;
- c) Accesul la rețele pe specific profesional care activează pe plan internațional;
- d) Implicarea UNAGE în programele europene de colaborare la nivel de studii masterale și doctorale.

Măsuri:

- Implicarea structurilor responsabile cu relațiile internaționale, prin colaborare cu departamentele profesionale, în identificarea partenerilor potențiali;
- Atragerea partenerilor instituționali din programele de mobilități și de formare profesională către activități de cercetare și creație, la realizarea unor consorții, rețele, în vederea participării la programele naționale și europene specifice;
- Înscrierea UNAGE în baze de date internaționale care promovează parteneriate;
- Înscrierea UNAGE ca membru în asociații profesionale de prestigiu, pe plan național și internațional;
- Organizarea de manifestări, conferințe, simpozioane, pe plan național și internațional, cu atragerea unor parteneri de prestigiu.

4. Obiective specifice privind cadrul organizatoric și managerial

Succesul activităților de cercetare științifică și de creație artistică depinde într-un grad ridicat de modul de organizare în unități de cercetare - creație și, pe de altă parte, de eficiența operațională a structurilor de management care asigură gestionarea acestor activități. În acest sector, UNAGE își propune:

- a) Introducerea centrelor de cercetare în rețele de cercetare, prin promovarea parteneriatelor;
- b) Accesul la nivelul de excelență pentru centrele de cercetare ale UNAGE;
- c) Dezvoltarea capacității manageriale în scopul atragerii și administrării de fonduri de cercetare și creație;
- d) Creșterea performanței prin crearea de colective interdisciplinare, atât în interiorul UNAGE cât și prin parteneriat;
- e) Instituirea cadrului necesar pentru activitățile de elaborare, derulare și diseminare a proiectelor de cercetare și creație;

f) Creșterea numărului de potențiali manageri, directori de proiect pentru derularea granturilor de cercetare și creație

Măsuri:

- Activitatea care se înscrie în sfera cercetării științifice și creației artistice va fi organizată sub patronajul secretariatelor științifice pe Facultăți și al centrelor de cercetare, care vor gestiona toată informația aferentă;
- Analiza cadrului organizatoric implementat la nivelul UNAGE și evaluarea schimbărilor necesare în vederea eficientizării activității (centre și unități de cercetare, Regulamentul UNAGE pentru cercetarea științifică și creația artistică, CCSCA);
- Sprijinirea instruirii potențialilor manageri de proiect prin participare la activități de dezvoltare a capacității manageriale;
- Realizarea unei baze de date conținând informații privind toate activitățile desfășurate în UNAGE, din sfera cercetării științifice și creației artistice; realizarea unui flux eficient al informației.

5. Obiective specifice privind elaborarea conținuturilor și implementarea proiectelor

În co-dependență cu obiectivele dezvoltării resurselor umane, a configurării și asigurării sustenabilității infrastructurii și a facilitării realizării parteneriatelor se ia în considerare și susținerea profesională a elaborării de conținut și a implementării efective a proiectelor individuale sau colaborative de cercetare științifică și creație artistică. Din acest punct de vedere, UNAGE își propune următoarele obiective:

- g) Oferirea condițiilor organizării unor întâlniri regulate a cadrelor didactice în cadrul departamentelor și a studenților masteranzi și doctoranzi în cadrul unor ședințe tehnice ale specializărilor în mediul cărora își desfășoară activitatea;
- h) Motivarea și responsabilizarea cadrelor didactice cu privire la valoarea cercetării individuale și colective, precum și cu privire la importanța exprimării profesionale în creația artistică;
- i) Susținerea instituțională a dezvoltării unor programe editoriale, expoziționale și de reprezentării artistice care să contribuie la formarea unei noi cunoașteri prin intermediul artei;
- j) Dezvoltarea unei conștiințe a muncii interdisciplinare și a vocației culturale contemporane în cercetarea științifică și creația artistică
- k) Încurajarea implementării proiectelor de cercetare artistică atât a masteranzilor și doctoranzilor cât și a cadrelor didactice

Măsuri:

- amenajarea și dotarea unor spații (birouri, ateliere, camere de concerte, scene de lucru) pentru desfășurarea unor dezbateri, repetiții, întâlniri de lucru ale membrilor din comunitatea academică implicată în activitatea de cercetare și creație
- Constituirea unui protocol de informare reciprocă a cercetătorilor și creatorilor cu afinități electivă, cu privire la dezvoltarea unor modele de cercetare sau a unor stiluri și tehnologii de creație, care să contribuie la îmbunătățirea calității proiectelor derulate individual sau colectiv;
- Organizarea și realizarea unor turnee artistice naționale și internaționale, organizarea și susținerea de recitaluri și *masterclass*-uri, susținerea editării și publicării cărților (studii teoretice, monografii, antologii, partituri, caiete de regie teatrală etc.) în cele 3 domenii educaționale și de cercetare ale UNAGE

- Expunerea masteranzilor, doctoranzilor și cadrelor didactice ale UNAGE la un proces de formare continuă care să faciliteze actualizarea tendințelor în cercetarea și creația contemporană;
- Clarificarea în practica experimentală a cercetării și a creației a calităților reflexive și productive ale cercetării artistice înțelese ca un nou mod de creație artistică ce ar contribui la producerea unei noi cunoașteri.

6. Obiective specifice privind valorificarea optimă a rezultatelor

Etapa finală a cercetării și creației artistice este aceea de valorificare, foarte importantă din punct de vedere al obținerii unei vizibilități corespunzătoare, prin intermediul unor canale specifice.

- l) Înființarea unor publicații științifice cu grad ridicat de impact și reanalizarea publicațiilor existente cu scopul de a întruni parametrii calitativi necesari;
- m) Realizarea unor manifestări artistice de nivel ridicat, a unor creații artistice cu impact deosebit, care să se bucure de recunoaștere pe plan național și internațional, a unor servicii de calitate pentru comunitatea locală și națională;
- n) Conform cu modelul universităților de prestigiu, fundamentarea întregii activități, de la zona instructiv-educativă la cea de servicii către comunitate, pe cele mai reprezentative rezultate provenite din cercetare și creația artistică, atât proprii cât și asimilate;
- o) Creșterea vizibilității Universității și afirmarea ei ca instituție de prestigiu pe plan național și internațional;
- p) Dezvoltarea cercetării și creației de interes fundamental prin granturi de cercetare științifică și cercetare artistică.

Măsuri:

- Creșterea rolului Editurii Artes a UNAGE și sprijinirea Colegiului editorial în vederea realizării de publicații care întrunesc standardele cerute; creșterea vizibilității rezultatelor publicate printr-o difuzare corespunzătoare a publicațiilor;
- Sprijinirea membrilor comunității academice, a unităților componente, în vederea organizării de manifestări artistice și științifice de prestigiu;
- Identificarea și lansarea către comunitatea academică a unor teme prioritare care să slujească specificul UNAGE și să se afle în relație cu tendințele existente;
- Organizarea de manifestări, conferințe, simpozioane, pe plan național și internațional, prin care să se disemineze rezultatele obținute în UNAGE.

III. Valorificarea rezultatelor provenite din cercetarea științifică și creația artistică

Cercetarea științifică și creația artistică, precum și interferența acestora manifestată sub forma cercetării artistice, desfășurate în cadrul Universității Naționale de Arte "George Enescu" se concretizează în:

- participări la expoziții, bienale, trienale, tabere de creație, simpozioane, conferințe, spectacole de teatru, muzică, turnee artistice în țară și străinătate;
- realizarea de concerte, filme, expoziții, spectacole la nivel național și internațional;
- crearea unor lucrări de artă de interes public (lucrări de artă monumentală, lucrări de restaurare de interes cultural național și internațional, lucrări de urbanism, lucrări de grafică publicitară, obiecte de design cap de serie, prototip etc.);

- publicarea de articole în volumele unor conferințe / simpozioane internaționale sau naționale, în reviste de specialitate recunoscute la nivel național sau internațional sau înscrise în BDI;
- publicarea de cărți și CD-uri la edituri recunoscute sau crearea de compoziții muzicale sau filme recunoscute de uniunile și asociațiile de creație;
- obținerea unor premii din partea uniunilor și asociațiilor de creație;
- participarea în comisii de evaluare/concursuri naționale și internaționale;
- apartenența la organizații profesionale, uniuni și asociații de cercetare și creație naționale și internaționale;
- granturi de cercetare/creație naționale obținute prin competiție sau granturi obținute prin programe internaționale.

Temele de cercetare din cadrul tezelor de doctorat și masterat fac parte din tematicile de cercetare/creație din cadrul centrelor de cercetare științifică și creație artistică.

Strategia de cercetare științifică și creație artistică este parte integrantă a strategiei UNAGE Iași și se implementează sub coordonarea Consiliului Cercetării Științifice și Creației Artistice și cu sprijinul Comisiei pentru Cercetare Științifică și Creație Artistică din cadrul Senatului UNAGE, care colaborează în acest sens cu conducerea Universității și departamentele administrative.